

[Poul Thomsen.]

radikale venstre og slet ikke retsforbundet, der i sin tid i de glade, ansvarsfri dage, inden trekantregeringen lagde sin jernramme om de før så frie og selvhjulpne kvinder og mænd, endda var inde på tanken om, at almindelig skolegang burde betales, og de har jo også tidligere støttet tanken om en vis betaling for aftenskoleundervisning. Nu derimod er man altså gået ind under socialdemokratiets tankegang, at det er staten, der skal betale det hele. Man vender sig ikke alene ikke imod, at undervisningen ikke skal koste noget, men man vender sig imod, at den, som får en fordel ved et kursus, skal miste noget af sin arbejdsfortjeneste.

Under andre omstændigheder ville man have kunnet vente, at i hvert tilfælde retsforbundet ville støtte de tanker, som er indeholdt i de ændringsforslag, vi har stillet.

Mindretallet ønsker, at alle kursusdeltagere, som er arbejdsløse, skal have betaling for befordring til undervisningsstedet. Vi synes, det er rimeligt, at de arbejdsløse får hjælp hertil, fordi deres økonomiske evne står på lige fod med f. eks. lærlingenes, og vi ønsker at analogisere med disse, hvor det kan lade sig gøre. At derimod de, der har arbejde, ikke skulle være i stand til at betale for befordringen, kan vi ikke forstå.

Det store skisma ligger imidlertid deri, at flertallet har godtaget, at der skulle ydes erstatning for tabt arbejdsfortjeneste til kursusdeltagerne. Vi har ment, at der er tale om en uddannelse i lighed med al anden uddannelse, og at der derfor skal følges nogenlunde de samme regler som på andre områder. Studenter har sådan set også tabt arbejdsfortjeneste, og selv om nogle taler om studenterløn, er man dog ikke gået videre endnu end til en uddannelseshjælp, som oven i købet for en stor dels vedkommende skal tilbagebetales. Her vil man til folk, som har arbejde, som måske har haft godt arbejde i lange

tider, give en erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Kan man ikke se, hvilke konsekvenser det vil have for al uddannelse her i landet?

Man må vel gå ud fra, at arbejdsløshedsunderstøttelsen, hvor karrig den end kan forekomme nogle, dog ligger over eksistensminimumsgrænsen; skulle der så være noget urimeligt i, at de, som får en mulighed for at dygtiggøre sig og derved blive bedre egnede til at tage en plads på arbejdsmarkedet, kan klare sig med en uddannelseshjælp, som er på størrelse med arbejdsløshedsunderstøttelsen? Det må de, der er arbejdsløse, når de tager på kursus, dog klare sig med, og de er vanskeligere stillet end de, der har haft godt arbejde et stykke tid.

Jeg lagde også mærke til ved besøgene på de forskellige kursussteder, at de arbejdere, som allerede var der, var enige i denne betragtning, selv om de naturligvis, som alle andre mennesker, gerne ville have så meget som muligt.

Vi havde tænkt os, at hjælpen skulle udbetales gennem en uddannelsesfond, men vi er meget villige til at drøfte andre fremgangsmåder, ligesom vi er villige til at drøfte enkeltheder angående de kilder, hvorfra pengene til fonden skulle komme. Vi har imidlertid fundet, at der er tre instanser, som har en interesse i, at denne lovgivning bliver gennemført. Der er for det første arbejdsgiverne, som har interesse i, at arbejderne uddannes og dygtiggøres. Der er arbejderne selv og deres organisationer, som gennem denne uddannelse skulle kunne aflastes for de arbejdsløshedsperioder, der eventuelt kunne være tale om, og så er der hele det danske samfund. Vi har derfor fundet det rimeligt med en tredeling, således at staten betaler 60 pct. af uddannelseshjælpen, arbejdsgiverne 20 pct. og ufaglærte arbejderes fagforeninger de resterende 20 pct. Jeg gjorde allerede ved første behandling opmærksom på, at jeg fandt det rimeligt, at der kom andre faktorer ind i betalings-